

Čo rieši novela zákona o sociálnych službách

Výročná konferencia SocioFóra a

9. Fórum poskytovateľov sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím EASPD

Mgr.Lýdia Brichtová, PhD.
Bratislava, jún 2017

1. okruh: Zásadné zmeny vo financovaní pobytových a ambulantných služieb pre odkázané osoby

- *Neverejní poskytovatelia vybraných SS (DSS, ŠZ, RS, ZPB), budú žiadať o finančný príspevok MPSVR, nie VUC ako doteraz*
- *Obecní ako aj neverejní poskytovatelia dostanú príspevok zo ŠR podľa stupňa odkázanosti ich klientov Pre pobytové a ambulantné SS je stanovená rozdielna výška príspevku*
- *Výška príspevku je naviazaná na zákonom stanovený násobok minimálnej mzdy za predchádzajúci rok*

Naše stanovisko

Pozitívne hodnotíme spolufinancovanie vybraných sociálnych služieb pre obecných a neverejných poskytovateľov, **ALE**

AKO budú financovaní verejní poskytovatelia zriadení VUC? Opäť „historickým“ rozpočtom? Pochybujeme o tom, že takýmto spôsobom dôjde k ROVNOPRÁVNOSTI poskytovateľov v prístupe k verejným zdrojom.

Veľkým krokom vpred je **naviazanie valorizácie príspevku na minimálnu mzdu**

Výška príspevku na ambulantné služby je **podhodnotená**. Nemotivuje k rozvíjaniu týchto služieb v zmysle národných priorít (vid' ďalej).

Nerieši sa opatrovateľská služba

Zmena kompetencií VUC a MPSVR voči neverejným poskytovateľom služieb odkázanosti

- SS dlhodobej starostlivosti pre neverejných poskytovateľov (odkázanosť) budú financované MPSVR (predtým VÚC)
- To znamená navýšenie štátneho rozpočtu v kapitole MPSVR aj pre tieto subjekty
- Dôsledkom bude, že **VUC bude mať k dispozícii uvoľnené finančné prostriedky**, ktoré poskytuje neverejným poskytovateľom týchto služieb v tomto období
- Odhad je dosť presný, ak poskytnutý príspevok na prevádzku predstavoval $\frac{1}{2}$ celkového príspevku VUC neverejným poskytovateľom (napr. v Košiciach)

Odhad ušetrených zdrojov na vybraných VÚC

Žilinský samosprávny kraj	220 000 €
Trnavský samosprávny kraj	859 200 €
Banskobystrický samosprávny kraj	1 942 000 €
Košický samosprávny kraj	1 675 644 €
Prešovský samosprávny kraj	2 715 000 €

Nové pravidlá pre poskytovanie FP zo ŠR podľa stupňa odkázanosti

- Zásadná zmena spočíva v tom, že príspevky sa nebudú vypočítavať podľa kapacity zariadenia, ale podľa obsadenosti
- Budú sa brať do úvahy:
Reálna **štruktúra klientov v čase podania žiadosti** (okrem krátkodobých **(3 mesiace)**)
- Reálna **štruktúra klientov za 12 mesiacov v predchádzajúcom roku pred podaním žiadosti** na MPSVR
- Reálna **štruktúra klientov**, ktorých bude mať poskytovateľ **v nasledujúcom roku** (t.j. po podaní žiadosti MPSV) s tým, že bude mať s klientmi uzavreté **zmluvy o budúcej zmluve**. Odôvodnené tak, že to má viesť k aktivizácii poskytovateľov
- **Vychádza sa z fikcie** - registrovaná kapacita mínus počet klientov z bodu 1. 2. a 3. a rozdiel financovaný **sumou - výškou FP v najnižších stupňoch**

Naše stanovisko – neakceptovať návrh

- Ide o **pomerne komplikovaný spôsob určenia výšky** finančného príspevku a v návrhu aj **nezrozumiteľný**, z ktorého nie je možné jednoznačne dedukovať ako sa vlastne bude príspevok vypočítavať
- **Aj pri spriemerovaní poskytnutej celkovej sumy príspevku, vznikne nižšia výška príspevku na 1 klienta** nezodpovedajúca reálnemu stupňu odkázanosti všetkých klientov
- **Nové administratívne povinnosti**, ktoré ukladá návrh, sú prakticky len **formálne, bez akéhokoľvek pozitívneho dopadu**:
 - uzatvárať zmluvy na viac ako 3 mesiace
 - uzatvárať zmluvy o budúcej zmluve
- **Rozdiely spôsobené takýmto výpočtom** sa prejavia **vo výške úhrady, ktorú zaplatia klienti**

Naše stanovisko - možné negatívne dôsledky spôsobu výpočtu FP

- Veľký problém budú mať napr. ZOS, kde sú klienti v stupni II až VI, ale pri nenaplnenej kapacite (v čase podania žiadosti) príspevok na klienta prijatého v nasledujúcom roku sa poskytne len v najnižšom stupni.

Ide o rozdiel až 370 eur, aj vtedy, ak bude mať klient reálne VI. stupeň odkázanosti

- Lehota min. 3 mesiace pôsobí ako bariéra pre využívanie odľahčovacej služby – maximálne 30 dní.
- Riziko formálneho obchádzania tohto pravidla

Naše otázky

- Príspevok je určený výlučne na pokrytie časti nákladov na mzdy a odvody zamestnancov poskytovateľa a len do výšky nákladov mzdy zodpovedajúcej mzdám pri výkone práce vo verejnom záujme
- **Účel použitia** príspevku jasne naznačuje, že ide nepochybne o **príspevok na odkázanosť, aj keď sa tak tento príspevok nenazýva – môže ísť o krok k štátnemu príspevku na odkázanosť?**
- **Prečo sa použila výška príspevku v najnižších stupňoch, prečo nie aspoň priemer súm všetkých stupňov**, ktorým v ZSS poskytujeme SS, **alebo reálne stupne a poskytovateľ ich zúčtuje každý štvrtrok MPSVR - vid' postup úspešne uplatňovaný vo VUC**

Ostatný návrh MPSVR na výšku príspevku(1.6.2017)

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby	Násobok minimálnej mzdy pre určenie výšky finančného príspevku pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby (mesiac/miesto)	Výška finančného príspevku pri poskytovaní ambulantnej sociálnej služby (mesiac/miesto obsadené prijímateľom sociálnej služby/v rozsahu 8 hodín denne) 50% zo sumy pre pobytovú sociálnu službu
II. stupeň	$0,2 \times 435 = 87 \text{ €}$	43,50 €
III. stupeň	$0,4 \times 435 = 174 \text{ €}$	90,00 €
IV. stupeň	$0,6 \times 435 = 261 \text{ €}$	130,50 €
V. stupeň	$0,85 \times 435 = 370 \text{ €}$	185,00 €
VI. stupeň	$1,05 \times 435 = 457 \text{ €}$	228,00 €

Alternatíva 1 - Návrh výšky príspevkov v naviazaní na minimálnu mzdu (máj 2017)

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby	Násobok minimálnej mzdy pre určenie výšky finančného príspevku pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby (mesiac/ miesto)	Výška finančného príspevku pri poskytovaní ambulantnej sociálnej služby (mesiac/ miesto obsadené prijímateľom sociálnej služby/v rozsahu 8 hodín denne) 60% zo sumy pre pobytovú sociálnu službu
II. stupeň	$0,2 \times 435 = 87 \text{ €}$	52,20 €
III. stupeň	$0,4 \times 435 = 174 \text{ €}$	104,40 €
IV. stupeň	$0,6 \times 435 = 261 \text{ €}$	156,60 €
V. stupeň	$0,8 \times 435 = 348 \text{ €}$	208,80 €
VI. stupeň	$1 \times 435 = 435 \text{ €}$	261,00 €

Alternatíva 2 - Stanovenie fixnej výšky príspevkov (máj 2017)

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby	Výška finančného príspevku pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby /mesiac/ miesto	Výška finančného príspevku pri poskytovaní ambulantnej sociálnej služby/mesiac/ miesto obsadené prijímateľom sociálnej služby/v rozsahu 8 hodín denne /sa výška finančného príspevku určí ako 60% zo sumy pre pobytovú sociálnu službu
II. stupeň	90 €	54 €
III. stupeň	180 €	108 €
IV. stupeň	270 €	162 €
V. stupeň	360 €	216 €
VI. stupeň	450 €	270 €

Konkrétna výška príspevku - návrh Platformy za spravodlivé financovanie s viazanosťou na minimálnu mzdu

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby	POBYTOVÉ SLUŽBY - Násobok minimálnej mzdy pre určenie výšky finančného príspevku pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby /mesiac/ miesto obsadené prijímateľom sociálnej služby	AMBULANTNÉ SLUŽBY - /mesiac/ miesto obsadené prijímateľom sociálnej služby/v rozsahu 8 hodín denne /sa výška finančného príspevku určí ako 66% zo sumy pre pobytovú sociálnu službu
II. stupeň	261 €	172 €
III. stupeň	348 €	230 €
IV. stupeň	435 €	287 €
V. stupeň	522 €	345 €

Výška príspevku - pôvodný návrh MPSVR (február 2017)

- ▶ Ako násobok zo sumy minimálnej mzdy platnej v čase podania žiadosti

Stupeň odkázanosti	Pri pobytovej SS/mesiac - násobok minimálnej mzdy	Pri ambulantnej SS/mesiac/ 50% zo sumy pre pobytovú SS	Pri opatrovateľskej SS /mesiac/ 1 klient (V rozsahu hod/mesiac)	Čo predstavuje násobok minimálnej mzdy
II. stupeň	$0,1 \times 435 = 43,50 \text{ €}$	21,75 €	60 až 120	$0,2 \times 435 = 87 \text{ €}$
III. stupeň	$0,3 \times 435 = 130,50 \text{ €}$	65,25 €	120 až 180	$0,4 \times 435 = 174 \text{ €}$
IV. stupeň	$0,5 \times 435 = 217,50 \text{ €}$	108,75 €	180 až 240	$0,6 \times 435 = 261 \text{ €}$
V. stupeň	$0,7 \times 435 = 304,50 \text{ €}$	152,25 €	240 až 360	$0,8 \times 435 = 348 \text{ €}$
VI. stupeň	$0,8 \times 435 = 348,00 \text{ €}$	174,00 €	nad 360	$1 \times 435 = 435 \text{ €}$

2. okruh: Postupnosť (poradie) uspokojovania žiadostí - nový fenomén

- Štátne zdroje sú nedostatočné, preto sa určuje poradie dôležitosti, podľa ktorého budú príspevky poskytované
- **1. súčasní prijímatelia** FP v poradí:
 - sociálne služby v ZSS (odkázanosť) s týždennou a celoročnou pobytovou SS,
 - ambulantné sociálne služby,
 - nocľaháreň

Postupnosť (poradie) uspokojovania žiadostí

- ➔ **2. Noví žiadatelia** o poskytnutie FP v ZSS (odkázanosť), ak predložia písomné vyjadrenie obce alebo VÚC o súlade potreby tejto SS s komunitným plánom obce alebo s koncepciou rozvoja SS VÚC

Postupnosť (poradie) uspokojovania žiadostí

- **ambulantné sociálne služby**, ak celkový počet miest vo všetkých zariadeniach nie je vyšší ako 0,4 % z celkového počtu obyvateľov obce
- **týždenné pobytové SS**, ak celkový počet miest vo všetkých zariadeniach s týždennou pobytovou SS v územnom obvode VÚC, v ktorom sa má táto sociálna služba poskytovať nie je vyšší **ako 0,7 %** z celkového počtu obyvateľov tohto VUC !!!!!
- celoročné **pobytové SS**, ak celkový počet miest vo všetkých zariadeniach s celoročnou pobytovou SS v územnom obvode VÚC, v ktorom sa má táto sociálna služba poskytovať nie je vyšší **ako 0,7 %** z celkového počtu obyvateľov tohto VUC !!!!!
- **nocľaháreň**

Súlrad komunitného plánu s požiadavkou na financovanie služby y MPSVR SR

Viazať rozvoj sociálnych služieb **na komunitný plán** obce/mesta je racionálny návrh, ale vyžaduje čas na serióznu prípravu obcí a miest vypracovať takýto dokument s dodržaním jeho princípov (najmä participácia občanov a ich združení)

Bude potrebné zaviesť **prechodné obdobie**, alebo **zakotviť právnu domnienku**, že SS je v súlade s plánom, ak ho obec nemá

Zostávajú otázky: Ako to bude riešené, ak obec vôbec nemá komunitný plán, resp. vôbec v tomto pláne nezohľadnila reálne potreby svojich obyvateľov, ako môže byť poskytovateľ závislý od nejakej podmienky, ktorú nevie ovplyvniť, navyše ak to má odporúčací charakter?

Limity SS - zásadný nesúhlas

- Navrhované limity, tzv. minimálna sieť, nie sú odôvodnené zistenou prevalenciou potrieb pre jednotlivé cieľové skupiny a nedosiahne sa nimi **rovnomerné pokrytie SS v SR**. Štruktúra služieb môže byť deformovaná.
- Návrhom chce vláda SR zabrániť rozvoju a podpore ďalších služieb a zvyšovaniu výdavkov z verejných zdrojov, t.j. šetriť a súčasne diskriminovať/selektovať poskytovateľov,
- Aktívne obce a občania budú potrestaní
- Pôjde o uspokojovanie žiadateľov o príspevok **podľa rozpočtových možností MPSVR SR**

Limity SS - zásadný nesúhlas

Porovnáva sa neporovnateľné!!!!

System minimálnej siete (0,4 a 0,7) sa používa v ČR a v Rakúsku na účely **príspevku na prevádzku**, nie na základnú dávku - príspevok, ktorý slúži na pokrytie nákladov odkázanosti (mzdy a odvody zamestnancov)

V SR nemáme osobitný príspevok na odkázanosť pre všetkých ľudí, odkázaných na pomoc inej osoby ako je to v ČR (príspevok na péči) alebo v Rakúsku (Pflegegeld)

Právo na službu - zásadný nesúhlas

- **Každý poskytovateľ** a následne aj občan, ktorý splní zákonom stanovené podmienky a poskytuje sociálnu službu vo verejnom záujme **musí mať rovnaký prístup k verejným zdrojom, odmietame prístup kto skôr príde prvý melie**
- **Klient má právo žiadať o sociálnu službu aj mimo svojho trvalého pobytu**, nemáme právo ho obmedzovať, ide tam, kde je služba a kvalitná služba, alebo kde žijú jeho deti, príbuzní, resp. kde bolo kedysi jeho rodisko, ale tieto skutočnosti by sa nemohli zohľadniť a čo napr. taká Bratislava, ktorá poskytuje služby klientom zo všetkých okolitých obcí

Ako bude vyzerat' navrhované obmedzovanie rozvoja SS v praxi a v číslach

kraj	počet obyvateľov	kapacita pobytových služieb (celoročné a týždenné)	0,70%	rozdiel
BBSK	655 359	4 773	4 588	-185
BSK	625 167	4 347	4 376	29
KSK	795 565	4 853	5 569	716
NSK	684 922	6 430	4 794	-1 636
PSK	819 977	5 253	5 740	487
TSK	591 233	5 682	4 139	-1 543
TTSK	558 677	4 987	3 911	-1 076
ZSK	690 449	4 957	4 833	-124
Slovensko	5 421 349	41 282	37 949	-3 333

Ako bude vyzerat' navrhované obmedzovanie rozvoja SS v praxi a v číslach

	počet obyvateľov	Aktuálna kapacita ambulantných služieb	0,40%	rozdiel
BA	472 966	745	1 892	1 147
LC	28 204	79	113	34
Slovensko	5 421 349	11 875	21 685	9 810

Ako bude vyzerat' navrhované obmedzovanie rozvoja SS v praxi a v číslach

	počet obyvateľov	kapacita ambulantných služieb	0,40%	rozdiel
BBSK	655 359	708	2 621	1 913
BSK	625 167	905	2 501	1 596
KSK	795 565	2 935	3 182	247
NSK	684 922	934	2 740	1 806
PSK	819 977	5 154	3 280	-1 874
TSK	591 233	487	2 365	1 878
TTSK	558 677	303	2 235	1 932
ZSK	690 449	449	2 762	2 313
Slovensko	5 421 349	11 875	21 685	9 810

3. okruh: zavedenie novej povinnosti pre obce/mestá

- **poskytovať** pobytovým ZSS neverejných poskytovateľov **finančný príspevok na prevádzku**

Zavedenie novej povinnosti pre obce/mestá

Otázky

- Kto poskytne obci na to zdroje? Popiera sa tým zásada „obciam nemožno bez zabezpečenia finančných prostriedkov ukladať nové povinnosti“
- Aký je dôvod vypočítavať výšku finančného príspevku na prevádzku **ako priemerný príjem z MPSVR poskytnutým príspevkom pre verejných poskytovateľov,**
- **Ako sa takýto výpočet prejaví v zohľadnení reálnych nákladov služby a výšky úhrady od klientov u neverejných poskytovateľov?**
- predpokladá sa, že verejní poskytovatelia budú mať iný priemerný príjem z poskytnutých finančných príspevkov zo štátu ako neverejní poskytovatelia, ak áno z akého dôvodu?

4. okruh: Problémy opatrovateľskej služby

- Opatrovateľská služba je v SR jednou z najžiadanejších, ale na druhej strane **najmenej dostupnou sociálnou službou**
- **Stovky obcí túto sociálnu službu neposkytujú vôbec** alebo **v nedostatočnom množstve a rozsahu** (menej hodín ako je potreba, neposkytovanie po 16,00 hod a sobotu a nedeľu)
- Nie je možné deklarovat' zo strany štátu **podporu procesu DI a na druhej strane neprijat' žiadne opatrenia na podporu rozvoja terénnych, vrátane opatrovateľskej služby, a ambulantných služieb**

Financovanie opatrovateľskej služby zo ŠR

V májovom návrhu **nie je táto služba už vôbec riešená!!!**

Pôvodný návrh aspoň pokus:

Príspevok vo výške 1,2 násobku zo sumy mesačnej minimálnej mzdy za predchádzajúci rok najviac na troch 3 opatrovateľov

Rovnakým spôsobom verejným aj neverejným poskytovateľom

Len poskytovateľovi SS, **ktorý má súčasne aj ZOS** s minimálnym počtom 6 obsadených miest

5. okruh: Služby krízovej intervencie

- V návrhu **úplne absentuje podpora rozvoja služieb krízovej intervencie z verejných zdrojov**
- Nadalej sa **zachováva nerovnaké postavenie** verejných a neverejných poskytovateľov
- Verejným poskytovateľom (obce) sa poskytuje FP na **všetky pobytové zariadenia KI zo ŠR, neverejným poskytovateľom len na nocľahárne**
- **Kde sú ostatné služby KI** (napr. pre ľudí bez domova, deti ulice, užívateľov návykových látok, týrané osoby, deti z detských domovov), **aj títo ľudia majú mať garanciu svojich práv/ide o ľudské práva**
- **Aké sú právne záruky dostupnosti a financovania SKI** zo strany obce a VÚC, memorandum nie je právnou zárukou

Služby krízovej intervencie v číslach

- **Porovnanie kapacity a finančného príspevku na služby krízovej intervencie v Žilinskom, Košickom, Banskobystrickom, Trnavskom a v Prešovskom samosprávnom kraji**

Zdroje:

Finančné prostriedky žiadané na MPSVR na rok 2017 – vyžiadany materiál

Štatistiky vyžiadané od VUC

ÚTULOK - 1 543 zazmluvnených miest

Kraj	Obce - kapacita	Obce - príspevok	Neverejní* - kapacita	Neverejní - príspevok	VUC - kapacita	VUC - Výdavky
Žilina	56	120	71	196	77	300
Košice	21	120	244	182	9	209
B. Bystrica	50	120	276	194	31	243
Trnava	80	120	49	170	0	-
Prešov	26	120	194	164	93	164
Spolu	233		1 069		241	

Kapacita útulkov v ZSK je o 10 miest vyššia; v KSK nezazmluvnili 64 miest; v PSK je kapacita neverejných o 40 miest vyššia

Zariadenie núdzového bývania - 546

Kraj	Obce - kapacita	Obce - príspevok	Neverejný- kapacita	Neverejný príspevok	VUC – kapacita	VUC - príspevok
Žilina	15	150	71	196	26	307
Košice	73	150	38	162	0	-
B. Bystrica	20	150	59	175	13	190
Trnava	30	150	63	170	0	-
Prešov	0	-	68	171	3	179
Spolu	138		366		42	

Kapacita je vyššia o 33 miest v KSK a o 5 miest v ŽSK

Domov na pol ceste – 162

Kraj	Obce - kapacita	Obce - príspevok	Neverejný* . kapacita	Neverejný - príspevok	VUC - kapacita	VUC - príspevok
Žilina	0	-	20	216	8	322
Košice	0	-	34	263	0	-
B. Bystrica	0	-	0	-	10	168
Trnava	0	-	0	-	2	250
Prešov	0	-	75	219	13	222
Spolu			129		33	

V KSK majú neverejní poskytovatelia ďalších 37 neobsadených miest

Komentár k tabuľkám

- 1. Najnižší príspevok dostávajú obce z MPSVR**, za nimi nasledujú neverejní poskytovatelia financovaní z VUC a najvyššie výdavky vykazujú rozpočtové organizácie zriadené VUC
- 2. Skutočné výdavky** jednotlivých služieb krízovej intervencie v zariadeniach VUC **sú veľmi podobné**, čo potvrdzuje náš predpoklad, že odborné činnosti všetkých 3 služieb sú podobné až zhodné; rovnako ako aj dočasnosť ubytovania. To podľa nás môže viesť **k zjednoteniu príspevku pri jeho zvyšovaní**.
- 3.** Na druhej strane **sú rozdiely medzi zdrojmi** obcí, verejných poskytovateľov a neverejných poskytovateľov **neprimerane vysoké**. **Ako sú možné také veľké rozdiely u tej istej služby?** Je to veľký rozpor so zákonom ako aj dôkaz nerovnoprávneho postavenia neverejných a obecných poskytovateľov zoči-voči verejným poskytovateľom zriadeným VUC.

Čo sme očakávali a čo návrh nerieši?

- **Systemovú zmenu**/systemové financovanie SS, ktoré reaguje na demografické zmeny a súčasné podfinancovanie služieb
- Zavedenie **štátnej dávky na odkázanosť** a tým aj vyriešenie dostupnosti opatrovateľskej služby
- **Jednotný posudkový systém**/nezávislé posudzovanie
- **Nediskrimináciu klientov a poskytovateľov**
- **Zvýšenie dostupnosti** sociálnych služieb
- **Podporu procesu DI**
- Riešenie **včasnej intervencie**, špecializovaného poradenstva a sociálnej rehabilitácie. atď.

Čo sme očakávali a čo návrh nerieši?

Jednoduchý zákon. Zákon sa po novele stane pre všetkých ešte zložitejším, ťažko čitateľným a nezrozumiteľným

- Napriek tomu, že MPSVR vytvorilo pracovnú skupinu **novela nereaguje na návrhy občianskej spoločnosti. MPSVR nezaujíma jej návrhy a skúsenosti, neprejavilo záujem o vzájomnú diskusiu a hľadanie systémových riešení**
- **Boli predložené návrhy viacerých platforiem** (SocioFórum, Platforma za spravodlivé financovanie, UMS, Platforma MVO za strategické riešenie bezdomovectva)
- **SocioFórum: Návrh na riešenie v 3 samostatných zákonov**
 - Zákon o **dlhodobej starostlivosti**
 - Zákon o **podpore sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím**
 - Zákon o **prevencii a krízovej intervencii**

Záver

Štát (v zastúpení MPSVR) v novele nevytvára podmienky na **garanciu práva klienta na sociálnu službu, ak je na ňu odkázaný**, bez ohľadu na cieľovú skupinu (napr. seniori, osoby so ZP, ľudia bez domova, deti ulice, rodiny s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia, týrané osoby) a bez ohľadu na to, kto ju má v kompetencii

Záver

Naše **argumenty, dôvody a návrhy na zmeny budeme ďalej tlmočiť vláde SR, ale aj diskutovať s koaličnými poslancami** s cieľom presadiť a podporiť naše návrhy na zmeny, ku ktorým patrí:

- **Postupnosť vybavovania žiadostí o príspevok na financovanie SS a výpočtu FP**, ktoré je viazané na rozpočtové možnosti MPSVR a nie na rovnoprávne zákonné podmienky
- Výška **finančných príspevkov na ambulantné sociálne služby**
- **Príspevok na odkázanosť** ako štátna dávka pre všetkých odkázaných
- Riešenia pre **služby krízovej intervencie**